

Порадник з пошуку житла

Ринок нерухомості, як правило, завжди дуже активний, тож якщо ви плануєте переїхати найближчим часом, слід приділити пошуку житла максимум свого часу.

Сайти для пошуку житла у якості прикладу: <https://www.otodom.pl/> , <https://gratka.pl/> , <https://www.morizon.pl/> , <https://www.olx.pl/nieruchomosci/mieszkania/wynajem/> , а також Facebook Marketplace та групи на Facebook. Для запобігання діяльності шахраїв просимо вас бути пильними та обачними, уважно перевіряти інформацію.

Поради щодо пошуку:

- Пошук житла в інтернеті.** При пошуку житла на сайтах оголошень звертайте увагу на район, де знаходиться будинок, щоб робота була недалеко від місця проживання. Якщо не вказано адресу, варто написати орендодавцю повідомлення: "Jaki jest adres lokalu" ("За якою адресою розташований будинок") або "W jakiej dzielnicy miasta znajduje się te mieszkanie" ("У якому районі міста знаходиться це помешкання").
- Агенція/приватні оголошення.** При пошуку житла у інтернеті слід звернути увагу на те, що окрім приватних оголошень безпосередньо від орендодавця на сайтах також розміщені оголошення від агенцій нерухомості. Співпраця з агенцією нерухомості значно полегшує справу, але може означати додаткові витрати.
- Оплата.** У ціну, яку зазначають в оголошеннях, рідко входить czynsz (обслуговування будинку) та media (електроенергія, газ, інтернет). Часом ці оплати згодом обійдуться ледь не в половину ціни оренди.
- Кауція (депозит, завдаток).** При оплаті за перший місяць беруть і завдаток. Сума дорівнює одно- або двомісячному рахунку за житло. Кошти повернуть, коли ви виїжджатимете із помешкання при умові, що нічого не зіпсуєте. Іноді такий депозит не повертають взагалі. Варто дізнатися деталі перед підписуванням договору.
- Уточніть усі деталі при зустрічі з орендодавцем.** Варто пересвідчитися, що інформація в оголошенні збігається з реальною ситуацією. Спілкуючись з орендодавцем, уточніть вказані дані: оплату, договір, термін оренди, наявні меблі. Якщо житло вас влаштовує – відразу беріть, бо чекати ніхто не буде. Намагайтеся не порівнювати ціни на помешкання в Україні та Польщі, адже вони пропорційні до заробітних плат.
- Тип договору оренди.** Договори оренди у Польщі поділяються на 2 типи:
  - **Звичайний договір оренди (umowa najmu)** – це, напевно, найбільш зрозумілий різновид договору: письмова домовленість між орендодавцем та орендарем, що надає другому право на користування помешканням.
  - **Договір оказіональної оренди (umowa najmu okazjonalnego)** відрізняється від звичайного тим, що у визначених договором випадках орендар добровільно зобов'язується звільнити помешкання на вимогу орендодавця, а в разі зволікання погоджується на примусове виселення без рішення суду.

Також, орендар мусить вказати адресу житла, до якого він переїде, якщо його виселять. Отже, оказіональний тип договору:

- обов'язково посвідчений нотаріально;
- дозволяє примусове виселення.

Кожен з вищевказаних договорів може бути на окреслений або на неокреслений час.

Договір оренди на окреслений час (umowa najmu na czas oznaczony) точно визначає час тривалості оренди. Такий договір не можна розірвати раніше (якщо тільки відповідні підстави не окреслені в договорі).

Договір оренди на неокреслений час (umowa najmu na czas nieoznaczony) визначає умови користування помешканням без точного часу тривання оренди. Важливо вказати в такій умові способи її розірвання. Зазвичай зазначають, за який час слід попередити іншу сторону, якщо хочеш розірвати договір (okres wypowiedzenia).

У більшості випадків зручно попереджати справді завчасно: за місяць чи два орендар може знайти інше житло, а власник – підшукати інших мешканців.

Підготовка до зустрічі:

1. Перевірте розташування квартири з точки зору

- Доїзд на роботу/навчання
- Розташування магазинів / аптек / медичних закладів
- Доступ до громадського транспорту

2. Переконайтеся, що будинок/квартира відповідає вашим очікуванням, наприклад, чи є в ньому ліфт/пандус для колясок тощо?

3. Переконайтеся, що планування/стандарт квартири, ціна тощо відповідають вашим очікуванням.

4. Роздрукуйте договір оренди та акт прийому-передачі у двох примірниках.

5. Візьміть з собою документ, що посвідчує особу

6. Приготуйте гарантійний депозит.

7. Попросіть орендодавця взяти з собою документ, що посвідчує особу, комплект ключів та підтвердження того, що він є власником/представником власника, ось перелік можливих документів (достатньо 1 документи з нижчезазначених) :

- довіреність від власника житла - може бути не завірена нотаріально, достатньо, щоб власник написав довіреність і підписався під нею;
- перевірка реєстру нерухомості – цю інформацію можна перевірити онлайн на сайті Міністерства Юстиції, за посиланням https://ekw.ms.gov.pl/eukw_ogol/menu.do
- рішення суду
- свідоцтво про право на спадщину
- довідка з житлового кооперативу

Що робити під час зустрічі?

1. Перевірте технічний та візуальний стан квартири. Зверніть особливу увагу на

- чорні плями на стінах/стелі, особливо у ванній кімнаті та/або кухні. Такі сліди можуть також з'являтися в кутах кімнат або на віконних рамах.
- Переконайтеся, що крани працюють/з них або зі шлангів водопостачання не тече вода.
- Запитайте, чи перебуває побутова техніка/прилади на гарантії/коли вони були замінені, чи потребують спеціального обслуговування.

2. З'ясуйте з орендодавцем деталі використання квартири/зміни кольору стін/заміни меблів тощо.

3. Якщо ви бажаєте підписати договір:

- Підтвердіть особу власника/особи, яка укладає договір
- Підтвердіть, що особа має право укласти договір (див. п.7)
- Підтвердьте всі домовленості про оплату
- Переконайтеся, що власник може відразу залишити вам ключі.
- Заповніть договір, протокол та сплатіть депозит (перевірте, щоб у договорі було зазначено, що його підписання підтверджує сплату депозиту).

ВАЖЛИВО!!!

- Не підписуйте Договір, якщо особа не має повноважень укласти Договір оренди житла.
- Якщо орендодавець не хоче одразу віддати вам ключі - не сплачуйте депозит. У такій ситуації можна підписати Договір, а також домовитися про зручний для обох сторін час внесення депозиту та передачі ключів.

Словничок корисних слів та фраз:

Dom jednorodzinny – приватний будинок

Blok mieszkalny – багатоповерховий будинок

Mieszkanie – квартира

Kawalerka – малосімейна квартира

Mieszkanie jednopokojowe – однокімнатна квартира

Mieszkanie dwupokojowe – двокімнатна квартира

Mieszkanie trzypokojowe – трикімнатна квартира

Wynajęte mieszkanie – орендована квартира

Pokój – кімната

Kuchnia – кухня

Korytarz – коридор

Łazienka – ванна кімната

Piwnica – підвал

Parter – перший поверх

Na parterze – на першому поверсі

Piętro – поверх

Pierwsze piętro – *другий* поверх

Ogrzewanie – опалення

Centralne ogrzewanie – централізоване опалення

Lokator – квартирант

Współlokator – співмешканець

Umowa najmu – договір найму

Kaucja – застава

Miesięczne wypowiedzenie – місячне попередження

Wynajem mieszkania – Оренда квартири

Dzwonię w sprawie ogłoszenia – Я телефоную за оголошенням

Ile wynosi czynsz? – Який розмір орендної плати?

1200 złotych za miesiąc – 1200 злотих за місяць

Oprócz czynszu trzeba płacić rachunki za prąd, ogrzewanie, wodę i gaz – Окрім оренди, треба оплачувати рахунки за електрику, тепло, воду і газ.

Ile wynosi kaucja? – Яка сума застави?

Czy kaucja jest zwrotna? – Чи застава повертається?

Czy w mieszkaniu jest internet? – Чи у квартирі є інтернет?

W mieszkaniu nie ma internetu – У квартирі немає інтернету

Czy mieszkanie jest umeblowane? – Чи квартира з меблями?

Czy kuchnia jest wyposażona? – Чи кухня обладнана?

Chciałbym/łabym wynająć to mieszkanie tylko na trzy miesiące/pół roku/rok – Я б хотів винайняти цю квартиру тільки на три місяці/пів року/рік.